

कूटागारैर्गुप्तस्वल्पगृहैः शुभागारैर्विहारयोग्यगृहैः ॥ १४ ॥ चाव्यः सुंदराः प्रवराः श्रेष्ठावेदिकायस्मिंस्तत् ॥ १५ ॥ जालवातायनयोः कांचनकार्तस्वरयो र्मध्वासवयोश्चकंचि
द्वेदं परिकल्प्य निर्वाहः ॥ एवमिंद्रनीलमहानीलयोरपि ॥ १६ ॥ निस्तुलाभिर्वर्तुलाभिर्निरुपमाभिर्वा तलेन कुट्टिमप्रदेशेन ॥ १७ ॥ आदित्यतरुणोपमं तरुणादित्यसदृशं ॥
॥ १८ ॥ तत्रस्थः पुष्पकविमानस्थः ॥ १९ ॥ संमूर्छितं व्याप्तं गंधवहमनिलमपि तद्वंधेन रूपवंतमिव ॥ गंधद्रव्यरूपमिव ॥ तद्वायुसंबंधात्सगंधः स्वयं महासत्त्वं उत्तमं
बंधुं बंधुरिव जिघ्रन्भूत् ॥ गंधापरोक्ष्यात्तद्वहवायुरप्यपरोक्षइवाभूत् ॥ २० ॥ यत्र सरावणस्तत्र स्थाने ॥ इतएहीत्युवाचेव उक्तगुणवायुः कर्ता ॥ दिव्यगंधेन रावणशयनगृहं ज्ञा

मेरुमंदरसंकाशैरुल्लिखद्भिरिवांबरं ॥ कूटागारैः शुभागारैः सर्वतः समलंकृतं ॥ १४ ॥ ज्वलनार्कप्रतीकाशैः सुकृतं विश्वकर्मणा ॥ हेम
सोपानयुक्तंचचारुप्रवरवेदिकं ॥ १५ ॥ जालवातायनैर्युक्तं कांचनैः स्फाटिकैरपि ॥ इंद्रनीलमहानीलमणिप्रवरवेदिकं ॥ १६ ॥ विद्रु
मेणविचित्रेणमणिभिश्चमहाधनैः ॥ निस्तुलाभिश्चमुक्ताभिस्तलेनाभिविराजितं ॥ १७ ॥ चंदनेनचरक्तेनतपनीयनिभेनच ॥ सुपु
ण्यगंधिनायुक्तमादित्यतरुणोपमं ॥ १८ ॥ विमानंपुष्पकंदिव्यमारुरोहमहाकपिः ॥ तत्रस्थः सर्वतो गंधपानभक्ष्यान्नसंभवं ॥ १९ ॥
दिव्यंसंमूर्छितं जिघ्रन् रूपवंतमिवानिलं ॥ सगंधस्तं महासत्त्वं बंधुर्वंधुमिवोत्तमं ॥ २० ॥ इतएहीत्युवाचेव तत्रयत्र सरावणः ॥ ततस्तां
प्रस्थितः शालां ददर्श महतीं शिवां ॥ २१ ॥ रावणस्य महाकांतां कांतामिव वरस्त्रियं ॥ मणि सोपानविकृता हिमजालविराजितां ॥ २२ ॥

तवानित्यर्थः ॥ ततस्तस्मात्पुष्पकादवरुक्ष्य गंधानुमितां तां रावणशयनशालां प्रस्थितस्तां शालां ददर्श ॥ यत्तु पुष्पकस्यैव सा शाला ततइत्यस्य तदनंतरमित्यर्थइति तच्चिंत्यं ॥ प्रस्थित
इति पदस्वारस्यात् ॥ अर्धयोजनविस्तीर्णमित्यादिना मूलालयप्रदर्शनोपक्रमाच्च ॥ मूलालयं दृष्ट्वा तद्वहिःस्थं पुष्पकमन्विष्य तत्स्थ एव रावणशयनगृहं तत्तूहवर्त्यनुमायपुष्प
कादवरुक्ष्य तंप्रति स्थितस्तां ददर्शेत्येव न्याय्यमिति कतकः ॥ यत्त्वित्यादिनोक्ता व्याख्यैव युक्तेति मम भाति ॥ अवतीर्य विमानाच्च हनुमान्मारुतात्मजइत्यग्रे उपसंहारात् ॥ २१
महाकांतां अतिरमणीयामित्यर्थकं शालाविशेषणं ॥ कांतां कमनीयां तां शालामेव विशिनाष्टि ॥ मणीत्यादिना श्रियः संजननीमिवेत्यंतेन मणिकृतसोपानानि विशेषेण कृतानियस्यां